

- Definiálja a *predikátum* fogalmát! Az alábbiak közül melyik predikátum: a) $P(x)$
b) $P(x) \wedge O(x)$. Mindkét részben adott x egész esetén $P(x)$ és $O(x)$ jelentése, hogy x prím, ill. x páratlan.

Definíció

Predikátum: olyan változóktól függő kijelentések, amelyhez a változók értékétől függően valamilyen **igazságérték** tartozik:

igaz (I, $\uparrow$), **hamis** (H, $\downarrow$), és a kettő egyidejűleg nem teljesül.

a) a predikátum

- Írja fel az *és* és a *vagy* igazságtábláját! Mi lesz az $I \wedge (H \vee I)$ igazságértéke?
- Írja fel a *tagadás* és az *implikáció* igazságtábláját! Mi lesz az $A \Rightarrow B$ tagadása?

$\neg A$	I	H
	H	I

$A \vee B$	I	H
I	I	I
H	I	H

$A \wedge B$	I	H
I	I	H
H	H	H

$A \Rightarrow B$	I	H
I	I	H
H	I	I

$A \Leftrightarrow B$	I	H
I	I	H
H	H	I

- Mik az *egzisztenciális* és *univerzális* kvantorok? Mutasson példát olyan $H(x, y)$ kétváltozós predikátumra, melyre $\forall x \exists y H(x, y) \neq \exists y \forall x H(x, y)$!

Minden x személyhez van egy y személy, akit x hülyének néz, az nem ugyanaz mint,
Létezik egy y személy, aki az összes x személyt hülyének nézi.

- egzisztenciális kvantor:** $\exists$ „létezik”, „van olyan”
- univerzális kvantor:** $\forall$ „minden”

- Definiálja logikai jelek segítségével halmazok *metsetét* és *unióját*! Mutasson egy-egy példát olyan A, B, C halmazokra melyekre $(A \cup B) \cap C$ megegyezik, ill. nem egyezik meg $A \cup (B \cap C)$ halmazzal!

$$A \cup B = \{x : x \in A \vee x \in B\} \quad A \cap B = \{x : x \in A \wedge x \in B\}.$$

megegyezik $A = \{1\} \quad B = \{2\} \quad C = \{1, 2\}$, nem egyezik $A = \{1\} \quad B = \{2\} \quad C = \{2\}$

- Definiálja halmazok *szimmetrikus differenciáját*! Mi lesz az $A = \{a, b, c\}$ és $B = \{b, c, d\}$ halmazok szimmetrikus differenciája?

Definíció

Két A, B halmaz **szimmetrikus differenciája**

$$A \Delta B = (A \setminus B) \cup (B \setminus A)$$

$\{a, d\}$

1. Definiálja a *binér reláció* fogalmát! Mutasson két példát relációra az $X = \{a, b, c\}$ és $Y = \{1, 2, 3\}$ halmazok között!

Definíció

- Legyen X, Y két tetszőleges halmaz. Ekkor az $R \subset X \times Y$ egy (binér) **reláció** az X, Y halmaz között.
- Ha $X = Y$, akkor $R \subset X \times X$ egy (binér) **reláció** X -en.

$\{(a,1), (a,2), (a,3)\}, \{(a,1), (b,2), (c,3)\}$

2. Definiálja relációk *értelmezési tartományát* és *értékkészletét*! Mi lesz az

$$R = \{(a, 1), (a, 2), (b, 1), (b, 4)\} \subset \{a, b, c, d\} \times \{1, 2, 3, 4\}$$

reláció értelmezési tartománya és értékkészlete?

Definíció

Legyen $R \subset X \times Y$ egy reláció. Ekkor

- R **értelmezési tartománya** ('domain'):
 $\text{dmn}(R) = \{x \in X : \exists y \in Y : (x, y) \in R\}.$
- R **értékkészlete** ('range'):
 $\text{rng}(R) = \{y \in Y : \exists x \in X : (x, y) \in R\}.$

$\text{dmn} = \{a, b\}$

$\text{rng} = \{1, 2, 4\}$

3. Definiálja relációk *kompozícióját*! Legyen

$$R = \{(a, 1), (a, 2), (b, 1), (b, 4)\} \quad \text{és} \quad S = \{(1, \alpha), (1, \beta), (2, \alpha), (3, \gamma)\}.$$

Mi lesz az $S \circ R$ kompozíció?

Definíció

Legyenek R és S binér relációk. Ekkor az $R \circ S$ **kompozíció** (összetétel, szorzat) reláció:

$$R \circ S = \{(x, y) : \exists z : (x, z) \in S, (z, y) \in R\}.$$

$S \circ R = \{(a, \alpha), (a, \beta), (b, \alpha), (b, \beta)\}$

4. Definiálja a *szimmetrikus* relációkat! Szimmetrikus-e az

$$R = \{(1, 2), (1, 3), (2, 3), (3, 1)\} \subset \{1, 2, 3\} \times \{1, 2, 3\}$$

reláció?

- R reláció **szimmetrikus**, ha $\forall x, y \in X : xRy \Rightarrow yRx$

Nem mert $1R2$ nem következik hogy $2R1$

5. Definiálja a *reflexív* relációkat! Reflexív-e az

$$R = \{(1, 2), (1, 3), (2, 3), (3, 1)\} \subset \{1, 2, 3\} \times \{1, 2, 3\}$$

reláció?

- R reláció **reflexív**, ha $\forall x \in X : xRx$

Nem, pont hogy irreflexív

6. Definiálja a *transzitiv* relációkat! Transzitiv-e az

$$R = \{(1, 2), (1, 3), (2, 3), (3, 1)\} \subset \{1, 2, 3\} \times \{1, 2, 3\}$$

reláció?

- R reláció **transzitiv**, ha $\forall x, y, z \in X : xRy \wedge yRz \Rightarrow xRz$

Nem, ellenpélda $1,3$ és $3,1$ -ből nem következik hogy $1,1$ vagy $3,1$ és $1,2$ -ből nem következik $3,2$

7. Definiálja az *ekvivalencia reláció* fogalmát! Adjon két különböző példát ekvivalencia relációra az $X = \{1, 2, 3\}$ halmazon!

Definíció

Egy R reláció **ekvivalencia reláció**, ha
reflexív, transzitiv és szimmetrikus.

$\{(1,1), (1,2), (1,3), (2,1), (2,2), (2,3), (3,1), (3,2), (3,3)\}$ itt egy ekvivalencia osztály van $\{1,2,3\}$

$\{(1,1), (1,2), (2,1), (2,2), (3,3)\}$ itt kettő az $\{1,2\}$ és a $\{3\}$

8. Definíálja az *osztályozás* fogalmát! Adjon két különböző példát osztályozásra az $X = \{1, 2, 3\}$ halmazon!

Definíció

Egy X halmaz részhalmazainak $\mathcal{O}$ rendszerét **osztályozásnak** nevezzük, ha

- $\mathcal{O}$ elemei páronként diszjunkt nemüres halmazok;
- $\bigcup \mathcal{O} = X$.

ugyanaz mint az ekvivalenciaosztály csak halmazba pakolva

$\{\{1,2,3\}\}$ és $\{\{1,2\},\{3\}\}$

1. Definíálja komplex számok *trigonometrikus alakját*! Mi lesz a $z = 1 + i \in \mathbb{C}$ szám trigonometrikus alakja?

Definíció

Az $z = a + bi \in \mathbb{C} \setminus \{0\}$ komplex szám **trigonometrikus alakja**:

$$z = r(\cos \varphi + i \sin \varphi), \quad \text{ahol } a = \operatorname{Re}(z) = r \cos \varphi \text{ és } b = \operatorname{Im}(z) = r \sin \varphi$$

$\sqrt{2} \cdot (\cos 45^\circ + i \sin 45^\circ)$

2. Mondja ki a *szorzásra* vonatkozó Moivre azonosságot! Mi lesz a $z = 3(\cos(\pi/3) + i \sin(\pi/3))$ és $w = 7(\cos(5\pi/6) + i \sin(5\pi/6))$ számok szorzatának *trigonometrikus* alakja?
3. Mondja ki az *osztásra* vonatkozó Moivre azonosságot! Mi lesz a $z = 3(\cos(\pi/3) + i \sin(\pi/3))$ és $w = 7(\cos(5\pi/6) + i \sin(5\pi/6))$ számok hányadosának *trigonometrikus* alakja?
4. Mondja ki a *hatványozásra* vonatkozó Moivre azonosságot! Mi lesz a $z = 3(\cos(\pi/3) + i \sin(\pi/3))$ szám tizenkettedik hatványának *trigonometrikus* alakja?

Tétel (Biz: HF)

Legyen $z, w \in \mathbb{C} \setminus \{0\}$ nem-nulla komplex számok:

$$z = |z|(\cos \varphi + i \sin \varphi), \quad w = |w|(\cos \psi + i \sin \psi),$$

és legyen $n \in \mathbb{N}$. Ekkor

- $zw = |z||w|(\cos(\varphi + \psi) + i \sin(\varphi + \psi))$
- $\frac{z}{w} = \frac{|z|}{|w|}(\cos(\varphi - \psi) + i \sin(\varphi - \psi))$
- $z^n = |z|^n(\cos n\varphi + i \sin n\varphi)$

5. Adott $w \neq 0$ komplex szám és $n \geq 1$ egész esetén mik lesznek a $z^n = w$ komplex megoldásai? Mondja ki a megfelelő tételt! Hány megoldása van a $z^3 = -1$ egyenletnek komplex számok körében?

Tétel (Biz.: ld. fönt)

Legyen $w \in \mathbb{C} \setminus \{0\}$ komplex szám $w = |w|(\cos \psi + i \sin \psi)$ trigonometrikus alakkal. Ekkor a $z^n = w$, $z \in \mathbb{C}$ egyenlet megoldásai

$$z_k = |w|^{1/n}(\cos \varphi_k + i \sin \varphi_k) : \quad \varphi_k = \frac{\psi}{n} + \frac{2k\pi}{n}, \quad k = 0, 1, \dots, n-1$$

$$-1, \sqrt[3]{-1}, -\sqrt[3]{1}$$

1. Hányféleképpen lehet n különböző elemet sorba állítani? Mondja ki a megfelelő összefüggést! Hányféleképpen lehet 5 különböző könyvet a polcra felrakni?

$n!$

Szorzat-szabály 2

- Adott egy $A = \{a_1, \dots, a_k\}$ véges halmaz, és minden a_i elemhez egy B_i véges halmaz.
- A B_i halmazok elemszáma **megegyezik**:
 $|B_1| = |B_2| = \dots = |B_k| = \ell$
- Választunk egy $a_i \in A$ elemet **és** választunk egy $b \in B_i$ elemet.
- Ezek száma: $k \times \ell$

????

5!

2. Hányféleképpen lehet n , nem feltétlen különböző elemet sorba állítani? Mondja ki a megfelelő összefüggést! Hányféleképpen lehet 8 hosszú szót képezni három darab 'a', két darab 'b' és három darab 'c' segítségével?

$n!/k_1! \cdot k_2! \cdot k_3! \cdot \dots \cdot k_m!$

Osztás-szabály

- Adott lehetőségeket szeretnénk megszámolni.
- Ehelyett más eseteket számolunk meg.
- Egy lehetőséget L -szer számolunk.
- Összesen N esetet számoltunk le.
- Összesen N/L lehetőség van.

????

$$8!/3!*2!*3!$$

3. Hányféleképpen lehet k elemet választani egy n elemű halmazból, ha a kiválasztás sorrendje számít és egy elemet többször is felhasználhatunk? Hány 7 hosszú szót képezhetünk az 'a', 'b' és 'c' karakterek felhasználásával?

$$n^k, 3^7$$

4. Hányféleképpen lehet k elemet kiválasztani egy n elemű halmazból, ha a kiválasztás sorrendje számít és egy elemet csak egyszer választhatunk? Hány 5 hosszú szót képezhetünk az 'a', 'b', 'c', 'd', 'e', 'f' és 'g' karakterek felhasználásával, ha egy karaktert csak egyszer használhatunk?

$$n!/(n-k)!, 7!/(7-5)!$$

5. Hányféleképpen lehet k elemet kiválasztani egy n elemű halmazból, ha a kiválasztás sorrendje nem számít és egy elemet csak egyszer választhatunk? Hányféleképpen tudunk kiválasztani 2 könyvet az 5-ből, amit nyaralásra viszünk magunkkal?

$$n \text{ alatt } k \text{ vagy } n!/k! * (n-k)!, 5 \text{ alatt } 2 \text{ vagy } 5!/2! * (5-2)!$$

6. Hányféleképpen lehet k elemet kiválasztani egy n elemű halmazból, ha a kiválasztás sorrendje nem számít és egy elemet többször is választhatunk? Hányféleképpen tudunk kiválasztani 3 gombócot az 5-féle fagyaltból, ha a választás sorrendje nem számít?

$$n + k - 1 \text{ alatt } k, 3 + 5 - 1 \text{ alatt } 5$$

1. Mondja ki a gráf csúcsainak fokszáma és a gráf élszáma közötti összefüggést! Van-e olyan egyszerű gráf, mely csúcsainak fokszámai 1,2,2,2,2,4? Válaszát indokolja!

Tétel

Minden $G = (V, E)$ gráfra $\sum_{v \in V} d(v) = 2|E|$.

csúcsok foksámának összege páratlan -> Nincs

2. Definiálja gráfok *izomorfáját*! Mutasson példát két gráfra melyek izomorfak, és adja meg a közöttük lévő izomorfát is!

Definíció

Két $G = (V, E)$ és $H = (U, F)$ gráf **izomorfak**, ha léteznek olyan $f : V \rightarrow U$ és $g : E \rightarrow F$ bijekciók (egyértelmű hozzárendelések), hogy

$$\forall v \in V \wedge e \in E : v \in e \iff f(v) \in g(e)$$

3. Definiálja a *részgráf* és *feszített részgráf* fogalmát! Mutasson két példát G ill. H gráfokra, melyekre H részgráfja, de nem feszített részgráfja G -nek!

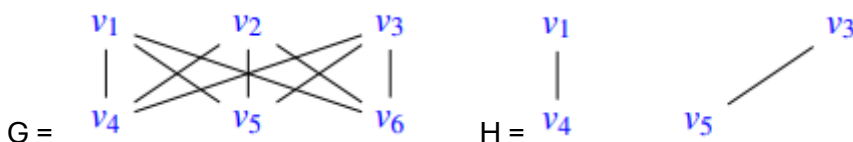
Definíció

Egy $G = (V, E)$ gráfnak a $H = (U, F)$ gráf **részgráfja**, ha $U \subset V \wedge F \subset E$

Definíció

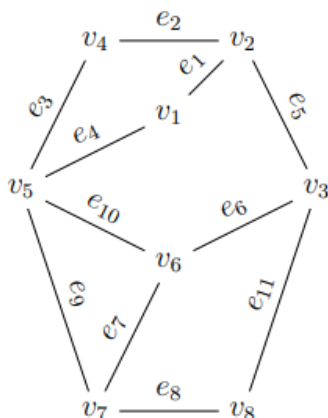
Egy $H = (U, F)$ egy **feszített részgráfja** $G = (V, E)$ -nek, ha

- részgráfja: $U \subset V, F \subset E$
- feszített: $u_1, u_2 \in U \wedge \{u_1, u_2\} \in E \implies \{u_1, u_2\} \in F$.

Feszített részgráf: éleket csak csúcs eltörlésével hagyhatunk el

4. Definiálja a *séta* fogalmát gráfokra! Adjon példát két különböző sétára v_1 és v_8 között az alábbi gráfban:

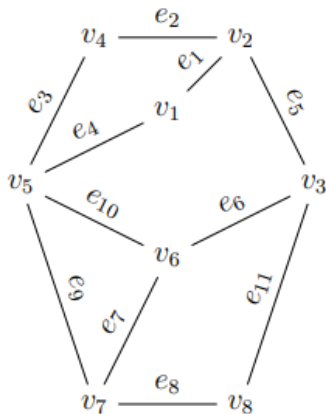
Definíció

Legyen $G = (V, E)$ egy gráf. Egy $v_0, e_1, v_1, \dots, v_{k-1}, e_k, v_k$ sorozatot k -hosszú **sétának** nevezünk, ha

- $v_i \in V$ ($0 \leq i \leq k$), $e_i \in E$ ($1 \leq i \leq k$)
- $e_i = \{v_{i-1}, v_i\}$ ($1 \leq i \leq k$)

v_1, v_2, v_3, v_8 vagy $v_1, v_2, v_1, v_2, v_1, v_2, v_3, v_8$

5. Definíálja az *út* fogalmát gráfokra! Adjon példát *két* különböző útra v_1 és v_8 között az alábbi gráfban:

Definíció

Legyen $G = (V, E)$ egy gráf. Egy $v_0, e_1, v_1, \dots, v_{k-1}, e_k, v_k$ sorozatot k -hosszú **útnak** nevezünk, ha

- ez egy séta
- $v_i \neq v_j$ ($i \neq j$)

v_1, v_2, v_3, v_8 vagy v_1, v_5, v_7, v_8

6. Definíálja az *összefüggő* gráfok fogalmát! Mutasson *egy-egy* példát összefüggő és nem összefüggő gráfra!

Definíció

Egy $G = (V, E)$ gráf **összefüggő**, ha $\forall u, v \in V, u \neq v$ van u és v között séta.

7. Definálja a *fa* fogalmát gráfok körében! Mutasson *egy-egy* példát fa és nem fa gráfra!

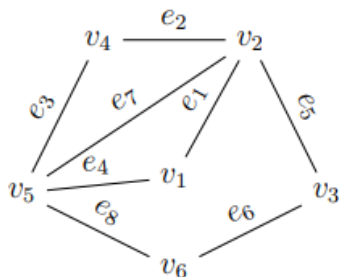
Definíció

Egy $G = (V, E)$ gráfot **fának** hívunk, ha

- összefüggő;
- körmentes.

8. Definálja az *Euler-séta* fogalmát! Mutasson példát Euler-sétára az alábbi gráfban:

Definíció

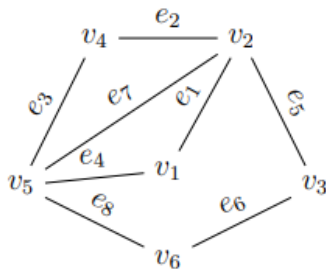
Egy G gráfban a $v_0, e_1, v_1, \dots, v_{k-1}, e_k, v_k$ séta egy **Euler-séta**, ha

- $e_i \neq e_j$ ($i \neq j$).
- a séta minden élt tartalmazza.
- **zárt Euler-séta:** $v_0 = v_k$

Azaz az Euler-séta a gráf minden élt **pontosan** egyszer tartalmazza.

$v_2, v_5, v_4, v_2, v_1, v_5, v_6, v_3, v_2$

9. Definálja a *Hamilton-út* fogalmát! Mutasson példát Hamilton-útra az alábbi gráfban:

Definíció

Legyen G egy véges egyszerű gráf.

- A G gráfban egy út **Hamilton-út**, ha minden csúcsot pontosan egyszer tartalmaz.

$v_1, v_2, v_4, v_5, v_6, v_3$